

Η ΙΚΕ ως εργαλείο φορολογικού και ασφαλιστικού σχεδιασμού

*Του Γιώργου Δαλιάνη με τη συνεργασία της Νατάσας Δαλιάνη και της Δήμητρας Δεμιτσόγλου**

Γιατί υπερέχει έναντι ΕΠΕ και ΑΕ – πρακτική ανάλυση με πραγματικό παράδειγμα.

1. Εισαγωγή

Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (ΙΚΕ) έχει πλέον καθιερωθεί ως η κυρίαρχη εταιρική μορφή για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα. Η επιλογή της δεν οφείλεται μόνο στην ευελιξία και την απλότητα που προσφέρει σε επίπεδο εταιρικής οργάνωσης, αλλά κυρίως στο διαφορετικό φορολογικό και ασφαλιστικό αποτύπωμα που δημιουργεί σε σχέση με την ΕΠΕ και την ΑΕ.

Στην πράξη, η ΙΚΕ δεν αλλάζει τον φορολογικό συντελεστή της εταιρείας. Αυτό που αλλάζει είναι ο τρόπος με τον οποίο αμείβεται και ασφαλίζεται το φυσικό πρόσωπο που διοικεί την επιχείρηση. Εκεί εντοπίζεται η πραγματική διαφορά και το ουσιαστικό πλεονέκτημα.

Παράλληλα, το σύγχρονο πλαίσιο μετασχηματισμών του ν. 5162/2024 επιτρέπει τη μετάβαση σε ΙΚΕ χωρίς άμεση φορολόγηση υπεραξίας, γεγονός που καθιστά τη μετατροπή όχι μόνο λειτουργικά αλλά και στρατηγικά συμφέρουσα.

2. Πού βρίσκεται η ουσία της διαφοροποίησης

Οι τρεις βασικές κεφαλαιουχικές μορφές (ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ) φορολογούνται με τον ίδιο τρόπο σε επίπεδο εταιρείας. Ωστόσο, η κρίσιμη διαφοροποίηση εμφανίζεται στο επίπεδο του φυσικού προσώπου που αμείβεται από την εταιρεία.

Στην ανώνυμη εταιρεία, ο διευθύνων σύμβουλος αντιμετωπίζεται ως μισθωτός, με πλήρη εφαρμογή του άρθρου 38 και αντίστοιχες εργοδοτικές και εργατικές εισφορές. Στην ΕΠΕ, η προσέγγιση είναι αντίστοιχη, ιδίως όταν ο διαχειριστής λαμβάνει αμοιβή. Αντίθετα, στην ΙΚΕ, η αμοιβή του διαχειριστή φορολογείται ως εισόδημα φυσικού προσώπου, αλλά ασφαλιστικά υπάγεται αποκλειστικά στο άρθρο 39 ως μη μισθωτός.

Η διαφοροποίηση αυτή, αν και τεχνική, έχει άμεση και μετρήσιμη οικονομική επίπτωση.

3. Το αριθμητικό παράδειγμα που αναδεικνύει τη διαφορά

Για να γίνει κατανοητή η διαφορά, εξετάζεται το ίδιο ακριβώς σενάριο σε τρεις διαφορετικές εταιρικές μορφές. Υποθέτουμε ότι το φυσικό πρόσωπο (διαχειριστής ή διευθύνων σύμβουλος) λαμβάνει μηνιαία μικτή αμοιβή 5.000 ευρώ.

▪ Ανώνυμη Εταιρεία (Διευθύνων Σύμβουλος)

- ο Μικτός μισθός: 5.000 €
- ο Εργοδοτικές εισφορές (~22%): +1.100 €
- ο Συνολικό κόστος εταιρείας: ~6.100 €
- ο Εργατικές εισφορές: ~700 €
- ο Φόρος εισοδήματος: ~1.300 €
- ο Καθαρό ποσό: ~3.000 €

▪ ΕΠΕ (Εταίρος – Διαχειριστής)

- ο Συνολικό κόστος εταιρείας: ~6.000 € – 6.100 €
- ο Καθαρό ποσό στο φυσικό πρόσωπο: ~3.000 €

ο (ουσιαστικά ίδιο αποτέλεσμα με ΑΕ)

- ΙΚΕ (Διαχειριστής)

ο Μικτή αμοιβή: 5.000 €

ο Εισφορές άρθρου 39: ~250–300 €

ο Δεν υπάρχουν εργοδοτικές εισφορές

ο Συνολικό κόστος εταιρείας: ~5.000 €

ο Φόρος εισοδήματος: ~1.200 €

ο Καθαρό ποσό: ~3.500 €

Συνεπώς, για την ίδια ακριβώς αμοιβή:

- η εταιρεία εξοικονομεί περίπου 1.000 € τον μήνα
- το φυσικό πρόσωπο λαμβάνει περίπου 500 € περισσότερα καθαρά

Σε ετήσια βάση, η διαφορά αυτή μεταφράζεται σε περίπου 12.000 € όφελος για την εταιρεία και 6.000 € για το φυσικό πρόσωπο.

3α. Δεύτερο παράδειγμα – όταν η αμοιβή δίνεται μέσω κερδών (μέρισμα)

Το πραγματικό πλεονέκτημα της ΙΚΕ αναδεικνύεται ακόμη πιο έντονα όταν μέρος της αμοιβής μεταφέρεται από τη μισθοδοσία στα κέρδη.

Υποθέτουμε ότι η εταιρεία έχει τη δυνατότητα να διαθέσει συνολικά 60.000 € ετησίως για την αμοιβή του βασικού προσώπου.

- ΑΕ / ΕΠΕ (αμοιβή ως μισθός) μετά τη φορολογία της εταιρείας 22%

ο Συνολικό κόστος εταιρείας: ~73.000 € (με εργοδοτικές

εισφορές)

ο Καθαρό ποσό στο φυσικό πρόσωπο: ~36.000 €

- IKE Συνολικό κόστος 60.000 μέτρα τη φορολογία της εταιρείας 22%

ο Εισφορές άρθρου 39: ~3.000 € ετησίως

ο Φόρος εταιρείας και φόρος μερισμάτων 5%

ο Καθαρό ποσό στο φυσικό πρόσωπο: 54.000 €

4. Η πραγματική αιτία της διαφοράς

Η ανωτέρω απόκλιση δεν οφείλεται σε διαφορετική φορολογία, αλλά στη διαφορετική ασφαλιστική προσέγγιση. Στην ΑΕ και στην ΕΠΕ εφαρμόζεται το πλήρες καθεστώς μισθωτής εργασίας με εργοδοτικές επιβαρύνσεις, ενώ στην ΙΚΕ η ασφάλιση περιορίζεται στο καθεστώς μη μισθωτού.

Με άλλα λόγια, η ΙΚΕ επιτυγχάνει διαχωρισμό μεταξύ φορολογίας και ασφάλισης, οδηγώντας σε χαμηλότερο συνολικό κόστος χωρίς αλλαγή της οικονομικής ουσίας της συναλλαγής.

5. Σύνδεση με το πλαίσιο μετασχηματισμών

Η επιλογή της ΙΚΕ καθίσταται ακόμη πιο ελκυστική όταν συνδυάζεται με το ισχύον πλαίσιο μετασχηματισμών. Ο ν.5162/2024 επιτρέπει τη μετατροπή από άλλες εταιρικές μορφές χωρίς άμεση φορολόγηση υπεραξίας, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις και δεν συντρέχουν καταχρηστικές πρακτικές. Έτσι, η μετάβαση σε ΙΚΕ μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς φορολογικό κόστος κατά την είσοδο, ενώ τα λειτουργικά πλεονεκτήματα της νέας μορφής αποδίδουν σε βάθος χρόνου.

Συμπέρασμα

Η ΙΚΕ δεν αποτελεί απλώς μια πιο ευέλικτη εταιρική μορφή. Αποτελεί ένα σύγχρονο εργαλείο φορολογικού και ασφαλιστικού σχεδιασμού, το οποίο επιτρέπει τη μείωση του συνολικού κόστους λειτουργίας χωρίς μεταβολή της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η ουσία μπορεί να αποτυπωθεί απλά: για την ίδια αμοιβή, η ΙΚΕ κοστίζει λιγότερο στην επιχείρηση και αποδίδει περισσότερα στο φυσικό πρόσωπο.

Η διαπίστωση αυτή εξηγεί γιατί, στη σύγχρονη πρακτική, ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις επιλέγουν τη μετατροπή σε ΙΚΕ, όχι για λόγους τύπου, αλλά για λόγους ουσίας.

[Διαβάστε την Αναλυτική Μελέτη για εταιρείες ΙΚΕ εδώ.](#)

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στο **CAPITAL.gr**

**** Ο Γιώργος Δαλιάνης είναι Διευθύνων Σύμβουλος της Artion A.E. & ιδρυτής του Ομίλου Artion, Οικονομολόγος Φοροτεχνικός.***

Η Νατάσσα Δαλιάνη είναι Μέτοχος και μέλος Δ.Σ., Αναπληρώτρια Διευθύνουσα Σύμβουλος της Artion A.E.

Η Δήμητρα Δεμιτσόγλου είναι Partner της Artion A.E